

УДК 811.111'373:007

Кузнєцова І. В.¹, Беляєва Д. С.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-310 НУ «Запорізька політехніка»

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ У СФЕРІ КІБЕРНЕТИКИ

Як відомо, кібернетика це наука контролю і комунікації у світі тварин і машин. Предметом її вивчення, по-перше, є всі можливі види машин, а, по-друге, – ті машини, які ще не були створені людиною або природою. Кібернетика пропонує таку структуру, в якій всі, існуючі або ще ні, машини можуть бути розглянуті з точок зору їх взаємопов'язаності, впорядкованості і зрозумілості.

Головними особливостями «мережевого» спілкування є економія жестів (у порівнянні із реальним, живим спілкуванням) та економія часу. Для такого виду спілкування використовуються різні медіа, такі як SMS, онлайн-чати (від англ. *to chat* – *бовтати*), системи миттєвої передачі повідомлень тощо, які потребують певного рівня адаптованості. Більш того, нові обмеження, що з'явилися разом із онлайн комунікацією (наприклад, швидкість її відтворення) потребують навичок написання коротких і легких до сприйняття повідомлень. Усі ці фактори вплинули на появу кібермови – нового стилю спілкування. У листах, написаних кібермовою, спостерігаємо певні відмінності: відсутність великих літер на початку речень, сильно урізане використання знаків пунктуації (незважаючи на їхню суттєву експресивну функцію), використання логограм, відсутність синтаксису та перекодування слів лише за фонологічними критеріями.

З вивчення особливостей кібермови проводяться чисельні дослідження, а саме – щодо поповнення її словникового складу в межах англійської та інших мов. За ствердженням відомих лінгвістів, основним джерелом поповнення лексичними одиницями кібермови є блогосфера, з якої до сучасної англійської мовної картини світу надходить велика кількість неологізмів.

Блогосфера через свою популярність й привабливість завдяки активному користуванню соціальними мережами породжує все нові й нові мовні одиниці. Виникає досить цікаве питання: як саме блогосфера чинить вплив на словниковий склад як англійської, так й інших мов світу? По-перше, характерними рисами блогів крізь призму лінгвістичних досліджень являється фактично безмежний простір для творчості. Найпростішим

прикладом й поясненням такої ситуації є очевидно наявна (нехай останній часом і не стовідсоткова) відсутність цензури, цинічних зауважень, коректив та інших недоброзичливих дій, які можуть завадити на шляху «народження» нової лексичної одиниці. По-друге, в межах кібермови редактори не виконують функцію редагування, перевірки текстів (на відміну від адміністраторів та модераторів, основними функціями яких є цензурування та безпелаяційність у підході до повідомлень користувачів), що обумовлює відсутність побоювання блогерів творити.

Серед найпоширеніших засобів утворення лексики у кібермові виокремлюють такі: акронімізація, аббревіація, утворення «ярликів», притаманних саме кібермові.

Наведемо приклади акронімів: *10q* – *thank you*, *A/S/L/P* – *age/sex/location/picture* (такий акронім використовується як прохання розповісти про свій вік, стать і місто/країну, в якій живе співрозмовник, а також надіслати фотографію), *AFK* – *away from keyboard*, *ASAP* – *as soon as possible*, *H&K* – *hug and kiss* тощо. Вищезазначені акроніми свідчать про популяризацію блогосфери та широке використання чатів, засобу обміну інформацією та повідомленнями у комп'ютерній мережі в режимі реального часу.

Прикладами аббревіації у кібермові є: американізм F-word, у якому аббревіатура F позначає відоме нецензурне слово, перетворився на зразок для новотворів евфемістичного характеру. Аббревіатура в таких випадках є першою літерою слів, що вважаються словами-табу. Але іноді постійна закріпленість таких аббревіатур неможлива в силу явища евфемізації, що в сучасному світі може «торкнутися» будь-якого слова англійської мови. Так, наприклад, одна й та ж аббревіатура у різних контекстах стає полісемантичною: L-word – *love, liberal, life, law*; F-word – *finance, federal*.

Слова-ярлики: слово R-word набуває функціональної стабільності саме в значенні «спад економічної діяльності» (*recession*). Слово S-word закріплюється у значенні «соціалізм». На базі неологізму R-word, наприклад, було створено словосполучення *R-word index* для позначення рівня економічного спаду: *The R-word index signaled the start of recessions in America in 1981, 1990, and 2001*.

Отже, можемо спостерігати за розповсюдження кібермови, її актуалізацією відносно інших, більш традиційних способів спілкування. Більше того, кібермова поширюється щодня через інші способи комунікації, такі як телебачення, рекламні ролики чи журнали, і навіть курси деяких університетських викладачів. Тому припускаємо, що все більше людей перебувають у більш-менш безпосередньому та частому контакті з цією новою мовою.